

כיצד משתתפין פרק שמיני עירובין

פה.

עין משפט
נר מצוה

מז א מ"י פ"ג מהל'
עירובין הלכה כג
טוש"ע א"ח סי' שעו סעיף
ב:
יז ב מ"י שם הלכה ז
טוש"ע שם סעיף ג:

רבינו חננאל

בבוא (שאינ) [שכרן] שתי
 חצירות, מופלג מכולת
 לה בארבעה ומכולת זו
 בארבעה, והבוי באמצע
 זה. ומצינו לו זה
 השטח. ומופלג זה מצינו
 שהיה מכלול זה מצינו
 וזו לו שהיה ומכלל. אפי
 יתקור' דיהה אמר אבי
 ר' יוחנן. די לו. אמר אבי
 ר' יוחנן. דרב יהוד' דשמואל
 היה, אד' דרב ר' אמר ר' אב
 איך אדם אוסר על חבירו
 בדרך. ואמר ואפי' קניה דא
 ר' יוחנן. ודיק קניה דא
 שמואל היה. זה מצינו
 לו שזה ומכלל.
 טעמא דאפיק זו זה לא
 אפיק זו אסור ליה לשת
 מאי טעמא חבירו משתמש
 לו. שישט באורי האי
 פסקטא אסור עלי, שמי
 אפיק אסור על חבירו
 דוך אורי. ודיקין לרב
 מהלך דאסור על חצירות
 וישנה חרובות ביתיה, לו
 משתמש (לו) בסמך לו
 על ידי דירה על השמש
 בסמך לו על ידי דירה,

בַּר שֵׁבִי שְׁנֵי חֲצִירוֹת מוֹפְלָגַת מִכּוֹתֶל זֶה ד' ב'. פִּירֵשׁ בְּקוֹמָתָם
שֶׁשׁ בֵּין שְׁנֵי חֲצִירוֹת כַּעֲשֵׂן מִצִּיּוֹ קָטָן וְאִין לִירוּחִין פִּתּוּחִין לוֹ
וְהַצֹּד בְּאוֹתוֹ הִפְקֵן זֶה מוֹלֵא זֶה כֹּל שְׂאוֹ עַד לְצוּר וּמִמֶּנּוּ דֶּרֶךְ חֲלוּסוֹ
וְכֵן לִדְכִין דִּמּוּפְלָגַת ד' לֹא שְׁלֵטִי בִּיה לְאֶסֶר זֶה עַל זֶה וּמִשּׁוּם
שְׂאוֹ בְּאוֹת לְצוּר לְאֶסֶר דְּמִצִּיּוֹ

בור שבין שתי חצירות מופלגת מכותרת זה ארבעה ומכותרת זה ארבעה זה מוציא זיו כל שהוא וממלא וזה מוציא זיו כל שהוא וממלא ורב יהודה דידיה אמר אפילו קניא אמר ליה אביו לרב יוסף * הא דרב יהודה דשמואל היא דאי דרב *⁶ הא אמר * אין אדם אוסר על חבירו דרך אויר ודשמואל מהיכא אילימא מהא * דאמר רב נחמן אמר שמואל גג הסמוך לרשות הרבים צריך סולם קבוע להחזירו דילמא כדרך פפא אלא מהא זה מוציא זיו כל שהוא וממלא וזה מוציא זיו כל שהוא וממלא טעמא דאפיק הא לא אפיק אמרינן אדם אוסר על חבירו דרך אויר ודרב מהיכא אילימא מהא *⁷ שתי גזוזטראות זו למעלה מזו עשו מחיצה לעליונה ולא עשו מחיצה לתחתונה שתיהן אסורות עד שיערבו *⁸ ואמר רב הונא אמר רב לא שנו אלא בסמוכה אבל במופלגת ארבעה עליונה מותרת ותחתונה אסורה דלמא שאני הכא דכיון דלזה בוריקה ושלושול ולזה בשלושול לחודיה כלזה בוריקה ולזה בפתח דמי אלא מהא דאמר רב נחמן אמר רבי אבוח אמר רב * שני בתים ושלוש חורבות ביניהם זה משתמש בסמוך שלו על ידי זריקה וזה משתמש בסמוך שלו על ידי זריקה והאמצעי

הבור לחצר מציאין דרך מלמעלה מי' דלוי מקום פטור כדאמרינן בשמעמין שני בתים משני ידיו רשות הרבים דמותר לזרוק מזה לזה: **דילמא כדרב פפא**. כדומתא וסודרנא מעיקרא סלקא דעמיה דאיירי בתשעות כבדים דלותן אין רביילין להתקרב לכתלים דמשתמשין בגג ע"י זריקה כגון אותם שמפשיילין משאות במקלות על כתפיהם וכשרושים לכתח כמתפסים על הגג ויש הפסק ד' מן האויר ולגג ומשני כדומתא וסודרנא שווא דבר קל ורביילין להתקרב לכותל ולגג ולא הוי דבר אור:

שני בתים ושלש חורבות ביניהם. פירש בקונטרס שאין לחורבות
בעלים אלא בני הבתים האלה משמע דסבד דאם יש להם
בעלים לאוסרין אותם הבעלים על בני הבתים אע"ג דאינם אוסרין
את החזק ואת המצוי שפסחין להם דק"ל כרזי יהודה דבית הכזב
אינו אוסר ובפירקין ^א נמי פסקין כר"ם דלמך דירה בלא בעלים לא
שמה דירה מכל מקום בצבחה מיהא אסור לנטול ובסוף הדר (ע"ל
פ"ד טז.) פירש כן בזה"ל גבי דילמא אחי לאפוקי מאני דבתים לחורבה
פירש והרי רשות אחרת היא שיש להם בעלים ובמצוי לא נשתתפה
שאינה אוסרת כדמניא לע"ל ^א אינה אוסרת אלא מקום דירה בלבד
דהיינו מקום פיתא או מקום לינה והא דשרינן הכא להשתמש בסמוך
לו אע"ג שיש לחזירו כמו כן חלק בה אינו אוסר על זה כיון שגם לזה
יש חלק בה דשניהם שותפים בשלשתן ואינם אוסרין זה על זה
ואם הסמוכים כיון דהוי לזה תשמישו נגזת ולחזירו בקשה ובשתי
מוצטרפות סוף פירקין עשו לתתונה סלקון נפשיתהו בעליהה ויש להם
אוסרין את העלינה חף על פי שעשו אותה צדשותות ויש להם
חלק בה ואין נראה לר"ם לעשות דירה בלא בעלים דירה לחאזין
ללאסור לנטול בתוכו ואור"י דהא דלמרינן צסוק הדר דילמא אחי
לאפסוקי מאני דבתים לחורבה מיירי בחורבה הפתוחה לבית ומיירי
שאותו בית פתוח ללד אחר ואינו רגיל במצוי ^א ולכן אין המצוי
ניתר בלתי וקורה משום בית אלא משום חורבה ומיירי שפיר
הכא בחורבות שיש להם בעלים וכיון דלא דיירי בזה לא אסרי:
לינא

צור שצין שפי חזירות. הפרודות זו מזו ומפסקי ציניהן כעין מצי
קטן ואין דיוורין פתוחין לו והצור באותו הפסק מופלגת מכותל זה
ארכובה ב'. דלי לאו הכי (ה) דמופלגה הוי תשמעין צומח והוי כמו שהצור
חלפה בחצר זו וחלפה בחצר זו שרשות שניהן שולטות זה ותמן במתני^א
הדין שצין שפי חזירות אפי מולטין

צור שצין שתי חצירות אין ממלאן הימנה בשבת שזה אוסר על זה עד שיערבו או עד שיעשו מחילה תלויה בצור כך השיב ר"י: זה מוֹזֵיא זיו כל שהוא. שמכלו עד לצור וממלא דרך לזנו וכן זה דקיון דמופגת ד' לא שלטי ביה לאסור זה על זה ומשום שיהא רשות לשניהן במבוי נמי ליכא שאין דיוריהן פתוחין לחצר לנאת ולנא ברגל ואין תשמישתן בכך אלא דרך חיר. ובזין הוא דזו נמי לא ליבצי אלא משום היכר בעלמא שלא ישתמשו בדרשות אחרת של שנים בלא יעירבו משום הכי מתקני הכה פורתא ודכוותה אחרת בנחשכות שבת בצירק הורק (דף פ:) ספינה רב הונא אמר מוֹזֵיא הימנה זיו כל שהוא וממלא ומוקמין לה התם דאינו אלא היכר בעלמא דלא ליימי לטלטולי מכרמליה אחרת לה"י ויס לגבי מילוי ס"ל לאור כרמליה היא אלא קרקעיתה אלא דלזר דמיא מקום פטור הוא דמיא כמאל דליתנהו דמו: אפינו קניא. דלא מינכר כולי האי שרי: וואה דרב יהודה. דבעי תיקון כל שהוא: דשמואל היא. משמואל רביה גמר לה דלריך תיקון קלח: דאי גמר. דהוה אמר רביה מיניה על דרב לה דלא היא אדם חוסר על חצירו בתשמיש מופלג כזה שצריך לזרוה דלי בצויר ד' טפחים ואפילו

קניא לא נרקי: ודשמואל מהיא. ומאיו מימרח דשמואל סלקא דעתיה דאבי למשמע דרב יהודה מדשמואל גמר לה. סלקא דעתך השתא דכי שמעה אבי להא דרב יהודה מילתא באנפי נפשיה שמעה אמר רב יהודה בור שצין שמי תצירות מופלגת ארבעה מנאן ומנאן זה מוציא קנה כל שהוא וממלא וכו' ולא שמעה בהדיא הא דשמואל דאי עלה דהא דשמואל דזיז כל שהוא שמעה אבי להא דרב יהודה מאי תיבעי לן דשמואל מהיכא הא הכא שטעמינן שמואל בהדיא דבעי תיקון: גידי פוטס קבוע. ואי לא בני רה"ר אכרי עליה דרב דאורי שאין יגן זה ראי לתשמישן אלא"כ וזרקין עליו שום דבר דסתם דר"ר איכא חפופי סמוך לכתלים ומתרחקים על כרחן: דינאא דדרב פפא. שתשמיש גמור הוא להן בכומתא וסודרא [פד]: אלא מהא כו'. דאבי שמעה לדרב יהודה אמילתיה דשמואל והכי קאמר אבי הא דבעי רב יהודה קניא משמואל גמר לה דבעי תיקון ואתא לאשטעמינן דשמואל רביה לאו זיז דוקא אמר דכיון דלא בעי זיז ד' דהא זיז כל שהוא אמר לייף רב יהודה מנייה דה"ל לקניא: ודרב מהיכא. שמעינן דאין אדם אסור על חצירו דרך דאורי: אלא בסמוכה. שאין עלינוה משוכה מכנגד התחמונה במשך הכותל ד' טפחים ואע"ג דגבוהה ממנה עשרה רב לטעמיה דאמר [פג]: לזה בשלשול ולזה בזריקה שניהן אסורין דתשמיש דשלשול וזריקה חשיב תשמיש אצל במופלגת מכנגדה ד' כיון דאין לתחמונה כאן אלא תשמיש מופלג במשך והו' אורי ולאו תשמיש הוא. לא מצינו לשון הפלגה בש"ס בגבזה אלא וי' בדיקה דמתן במתניתין [שס] דנ"א בסמוכה כו': שאני הא דכיון דלוח. בזריקה אורי וזריקת גובה ושלוש ולזה בשלשול לחודה שמשלשל דלי לים: כלום נפחה גובה בזריקה דמי. אצל בור דהיינו שאין בהפלגה לעולם אימא לך דאסרי: וג' חורבות ציניהן. מחילות פרוצות זו לזו ואין בהן דיורין ואין להן צעלים אלא בני הבתים האלו ויש חלונות בבתים פתוחין לחורבה: זה משמט. בחורבה הסמוכה לו דרך חלונות ע"י וזריקה הואיל ואין לו זה תשמיש גמור בחול שאין לו זה פתח פתוח לא אלא חלון אין פירטא המחיצה אסרת ומותר להשתמש בחולה הואיל ויכול להשתמש דרך חלון למרחוק אלא ע"י וזריקה ותצירו אינו אסור עליו ואע"פ שדשטמך דב בחול בזריקה אורי שאין לו עליו תשמיש אלא ע"י אורי אצל בסמוכה לחצרו לא יאמרו

(א) [לקמן פח.], (ב) [לעיל
פד.], (ג) [לקמן פז.],
(ד) [לקמן פח.], (ה) [לקמן
דף פו.], (ו) [דף פו.], (ז)
עב.],

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה צור וכו'
דמופלג ארבע' הוי:
(ב) ד"ה אלל בסמוכה וכו'
אלל בהמשכה כדמנן:
(ג) תוס' ד"ה שני וכו' ואלו
רגיל צמזוי זה ולקך:

גליון הש"ס

גמ' א"ל אב"י לר"י הא
דר"י דשמואל היא. לעיל
דף ז ע"א יצמות דף יח
ע"א כתובות דף יב ע"ב: